

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 11. december 2016

Kirkedag: 3.s.i advent/A

Tekst: Es 35; 1 Kor 4,1-5; Matt 11,2-10

Salmer:

SK: 87 * 78 * 276 * 508 * 84,6 * 66

LL: 87 * 78 * 70 * 123

Jeg vil godt i dag begynde baglæns i evangeliet. Og også uden for evangelieteksten til i dag.

Jesus fortæller om Johannes Døber. Døberen, som stod dér ved Jordanfloden, og de kom til ham fra nær og fjern. Kom for at se og høre. Kom for at lade sig omvende og døbe. Kom for at høre om Guds frelse. De kom af nysgerrighed. De kom for at lade sig forarge. De kom for at dømme, bedømme og fordømme. Og dér stod så Johannes. Stod der i al undselighed, hverken i pomp eller pragt. Han stod der ikke, for at folkeskarerne skulle beundre ham, hverken i hans fremtræden eller tale. Han stod der for at fortælle om en anden, om ham, som kom som verdens frelser, om Guds lam, der bære verdens synd.

Johannes var ikke en kæmpe, ikke en helt. Og alligevel, så er der noget ved ham, der godt kan lignedes derved. Han talte de høje herre fra helligdommen i Jerusalem imod. Han talte alle dem, med de rigtige meninger imod. Han talte imod alle dem, der holdt næsen højt i sky for deres egen moral og tro, fordi de vidste, hvad det handlede om. Han talte selvsikkerheden imod, og selvretfærdigheden. Havde Johannes stået hos os i dag, så ville han have sagt til os, at I skal ikke tro, at bare fordi I er medlemmer af folkekirken, bare fordi I er døbt, går til nadver, læser i Bibelen, synger kloge og indforståede salmer og beder lange bønner; I skal ikke tro, at bare fordi I sådan nogenlunde

overholder De ti bud og lever sådan meget pænt, og giver en lille smule af Jeres velstand til nødlidende, at så har I Guds fred og nåde. Og til mig, nutidens ”skriftkloge”, ville han sandsynligvis have tilføjet: Og du tror, at du har den rette forståelse og kan fortælle folk, hvad de skal tro. Pas på at din præstekrave ikke bliver et reb om din selvretfærdige og selvhøjtidelige nakke eller til en møllesten om din hals, så du selv synker i selvretfærdighedens dyb af fortabelse under dens vægt. Johannes ville have sagt til os, at vi ikke et øjeblik skal tro os sikre på noget som helst nådigt hos Gud, når vi kommer dér i alle vore fine og pæne liv. Hvis det var det, Gud ville, så kunne Han bare skabe sig det af stenene på marken.

Johannes ville have sagt til os: Hvis I virkelig vil Gud, så se på ham, som jeg fortæller Jer om. I ham, viser Gud sig for Jer. I ham ser I Guds nåde og retfærdighed og barmhjertighed. Tag ham til Jer og tro sandheden om ham, og deri *har* I min nåde og retfærdighed.

Nogle af os ville forarges på Johannes. Nogle ville fascineres af ham. Nogle af os ville blive direkte vrede på ham. Og i denne vores reaktion på Johannes, ville vi allerede have misforstået hele budskabet. For Johannes taler ikke, for at vi skal have en mening om ham. Johannes taler til os, for at åbne vore øjne og ører og vække vores opmærksomhed på ham, som han fortæller om. Jesus. Men vi ville være rigtig mange, der aldrig ville nå til at se Jesus, for vi er blevet alt for fokuseret på at forholde os til Johannes, for på en eller anden måde at berigtige eller retfærdiggøre os selv. For så galt står det heller ikke til med os. Men Johannes er lige glad med, hvordan det står til med os. Han tager det kun frem, fordi det er det, vi møder op med og i. Han er lige glad med, hvordan det står til med os. Det er ikke det afgørende. Og så er det alligevel det eneste afgørende. For

det handler om, om vi ser på os selv eller på ham, som Johannes fortæller om, Jesus.

Når alt kommer til alt, er Johannes' budskab, at I ikke kan bruge Jeres eget til noget som helst hos Gud. I kan kun bruge Jesus. Men han er også alt, hvad I skal bruge. Omvend Jer og tro på ham og tag imod ham! Sådant tror jeg, Johannes ville have sagt, hvis det var Jordanfloden, der løb mellem Skævinge og Strø.

Johannes var ikke bange af sig. Johannes havde ikke noget at vinde eller tabe, for det handlede slet ikke om ham. Det handler om Jesus. Og Johannes er kaldet til at fortælle om Jesus. Og det får han mulighed for og kræfter til af profetiske dimensioner.

Johannes er sikker. Trossikker. Johannes er i Guds kald og Guds varetægt. Johannes går med bud fra Gud: bered vejen for min søn, verdens frelser! er Johannes' opgave, givet af Gud Herren selv. Det bliver da ikke større.

"Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?" Sådant spørger Johannes i dagens evangelietekst. Hvor i al verden er herolden blevet af? Hvad blev der lige af den profetiske røst og trossikre kaldsbevidsthed? Hvad blev der af kæmpen, helten? Hvor Johannes' røst tidligere gjaldede ud over Jordandalen, så bliver hans spørgsmål nu nærmest klemt ud mellem tremmerne på det fængsel, hvori han opholder sig på kong Herodes' befaling. "Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?" spørger han Jesus.

Er Johannes kommet i tvivl? Er han kommet i tvivl, fordi han, som han fortalte om, ikke fremtræder på samme "heltemodige" og "kæmpende" facon? Er Johannes skuffet og kommet i tvivl? Eller er Johannes fortvivlet, foranlediget af sin nuværende

situation? Det er ikke så fængslende at være i fængsel. Jeg har prøvet det nogle få gange. Men jeg havde altid bevidstheden om, at jeg skulle bare banke på døren, så ville der komme en og åbne og føre mig ud. Jeg kunne gå, når mit ærinde som præst var gjort. Men at være i fængsel gør noget ved mennesker.

Man behøver for øvrigt ikke at være i fængsel for at være fængslet. Er man fængslet, er man en fange (i dag er det vist mest rigtigt, at sige indsat). Men resultatet er jo det samme. Indsat er en, der er fanget. Og man kan sagtens være i fængsel uden for fængslet.

Mange mennesker oplever at være fanget i livet. Mange mennesker oplever, at selv om de tidligere havde styr på det hele og kunne det hele, så ser de pludselig sig selv fanget af livets omstændigheder på en sådan måde, at de ikke kan komme ud. Døren er lukket, og der er ikke håndtag på indersiden, og der kommer tilsyneladende ikke nogen og åbner udefra. Ja, Gud kommer ikke engang og åbner. Så er Gud, den jeg tror, eller skal jeg tro noget andet?

Mennesker kan være fanget i tvangstanker på en sådan måde, at handlefriheden stækkes. Vi kan være fanget i forskellige rusmidler på en sådan måde, at alt sættes til side for at skaffe det. Vi kan være fanget i relationer mellem mennesker på en sådan måde, at det ville være en befrielse at være sat i fængsel og afskåret fra deres nærvær. Bekymringer, egne og andres forventninger, magtesløshed, trangen og sødmen til at volde andre ondt. Der er så mange forskellige ting, der kan fængsle os og holde os fanget. Og i nogle tilfælde får det også betydning for vores tro og forhold til Gud. Hvorfor hjælper Gud ikke? Hvorfor griber Gud ikke ind og redder mig? Er Gud ikke Gud, er det noget andet, jeg skal tro? Jeg har selv prøvet noget af dette på egen krop; men Gud være lovet, har jeg ikke oplevet at

være så langt ude, som tilfældet er for andre mennesker. Og det kan være virkelig alvorligt.

Der er to ting ved Johannes, vi må tage til os: 1) han går til Jesus 2) med sin tvivl. Vi må godt gå til Gud med vores tvivl. Vi må godt sige til Gud, at vi virkelig har svært ved at tro. Vi må godt gå til Gud med vore bristede forhåbninger og forventninger. Vi må godt fortvivle for Gud over Gud.

Det er en fejl at tro, at det må vi ikke, for hos Gud skal vi være glade og frie. Men, hvis ikke vi er det, så kan vi jo ikke være det, heller ikke hos Gud. Det er en fejl, hvis vi tror, vi kan blive tvivl og fortvivlelse kvit andre steder end hos Gud. Er Gud kilden til tvivlen, så er Gud også kilden til tro og tillid. Deri gør Johannes det eneste rigtige, og er et forbillede for enhver, der ser sig fanget og fængslet.

Og så har jeg glædet mig helt vildt til dette sted i prædikenen. Jeg har faktisk glædet mig hertil i 14 dage. For 14 dag siden skulle jeg have konfirmandundervisning, og da jeg skulle forberede bibellæsningen med dem, fik jeg kigget forkert i kalenderen, så jeg gennemgik dagens læsning med dem, og ikke den, de burde have haft. Og ved dette arbejde med teksten, var der noget, der slog mig, som jeg blev rigtig glad for, og gerne vil dele med Jer.

Johannes sender altså sit spørgsmål til Jesus. Til ham, som han selv har fortalt om. Og han bliver taget alvorligt. Jeg er så glad for at kunne læse i teksten, at Jesus tager Johannes alvorligt. Tænk igen på hele forhistorien om Johannes. Jeg kan komme i tanke om mange sammenhænge, hvor en Johannes med sådanne spørgsmål ville blive mødt med: ”Tag dig nu sammen, mand!” eller ”Aj, nu må du holde op!” Der vil også være mennesker, der vil sige, at han ikke skulle tage tingene så tungt,

måske endda sige det med et overbærende smil. Men andre mennesker skal ikke bestemme, hvad jeg tager tungt. Andre mennesker skal ikke grine ad mig, eller latterliggøre mig, fordi livet gør ondt på mig, og ikke på dig. Men Jesus tager Johannes alvorligt. Og svarer ham alvorligt og oprigtigt.

Jesus svarer ved at påpege, hvad der sker, hvor og hvad han gør i mødet med mennesker. Og han svarer på en sådan måde, at Johannes kan høre, at det er løftets opfyldelse, løftet fra Gud, som vi hørte det i Esajas-profetien. Jesus siger til Johannes, at han er Guds fylde af løfterne om ham, som kommer i Herrens navn.

Fælles for det, der kan ses og høres om Jesus, med Jesus, er, at mennesker sættes fri til liv. Sættes fri af det, de er fanget i. Sættes frie til liv i frihed. En særlig bemærkning kommer til sidst i Jesu svar: ”Og salig er den, der ikke forarges på mig.” Dermed mener Jesus, at den skal være salig, der ikke harmes, vredes eller har modvilje mod, hvad han eller hun ser i ham, og dermed lægger afstand til ham, vender sig bort fra ham. Jesus siger til Johannes, at den, der ser mig, og vender sig til mig, skal være salig. Og at være salig er at være omsluttet af Guds fred, mål for Guds nåde og kærlighed.

Dermed åbnes for adventstidens fjerde perspektiv: De gamle løfter opfyldes i ham, som kom, og han, som kom, har stillet os i udsigt, at han kommer igen. Men, hvordan ser vi ham? Det fjerde perspektiv i adventstiden er nutidens, altså vort syn på Jesus. Er det et syn, vi lader os forarge over, eller kan vi – også fra en fængselscelle i livet – se, vi tages alvorligt, så at jeg endogså her i livet, må derved rig og salig blive (DDS 508,6). Da skal vi se, at også for os er de gamle løfter opfyldt. Vi er de løskøbte, der som Herrens udfriede skal vende hjem, evig

glæde skal gå foran os, fryd og glæde skal nå os, suk og klage skal flygte.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen